

Narkostandvård, övergripande riktlinje

Syfte

- Att optimera patienturvalet för tandbehandling under narkos.
- Att säkerställa enhetliga och patientsäkra flöden i länet för patienter i behov av narkostandvård.
- Att säkerställa en högkvalitativ och säker hantering av remisser för patienter i behov av narkostandvård.
- Att skapa regelbunden tandvård för patienterna efter sanering under narkos genom samarbete mellan allmäntandvård och TKC.

Berörda enheter

- Samtliga Folk tandvårdskliniker samt privata vårdgivare i Norrbotten.
- Narkosenheterna vid Piteå älv dals sjukhus/Sunderby sjukhus
- Avdelningarna för Orofacial medicin (OFM) och Pedodonti vid Tandvårdens Kompetenscentrum (TKC).

Indikationer för narkostandvård

För patienter som av olika skäl inte klarar av tandvård konventionellt kan tandvård under narkos vara ett alternativ. I den gruppen ingår patienter med olika typer av funktionsnedsättningar och svåra sjukdomar. Många är icke autonoma, d.v.s. högt prioriterade patienter i vården, t.ex.:

- **Barn som av olika skäl inte kan behandlas konventionellt**, t.ex. små barn med omfattande karies samt barn/unga inom samtliga nedanstående exempel.
- **Intellektuella/kognitiva funktionsnedsättningar** då patienten inte kan förstå vad som händer och inte kan samarbeta. Här ingår även patienter med demenssjukdom.
- **Psykiatriska sjukdomar** då patienten inte klarar av påfrestningen med behandlingen och inte kan ta till sig information/tillvänjning.
- **Grava funktionsnedsättningar** där åtkomligheten är dålig och där det finns en aspirationsrisk.
- Vissa funktionsnedsättningar där patienten inte kan vara stilla vilket innebär **risk för behandlingsskada**. Här ingår patienter med svår spasticitet.
- Vissa sjukdomar där patienten rent **fysiskt inte klarar av behandlingen**. Det kan t.ex. vara svårt reumatiska patienter där det blir mycket påfrestande för patienten med en lång tandbehandling.
- **Grav tandvårdsrädsla** där behandlingsbehovet är så stort att det är oöverkomligt för patienten. En nollställning kan behövas för att man sedan ska kunna gå vidare.

Ansvariga enheter

Remisser för bedömning om eventuell narkos skickas till TKC/Pedodonti för barn t.o.m. 17 år och TKC/OFM för vuxna. Innan beslut om narkos tas kan

alternativa behandlingar komma att föreslås i remissvar eller utföras vid TKC. I de fall behandling under narkos anses indicerat sätts patienter upp på en gemensam väntelista för barn och vuxna gällande behandling under narkos. Därefter sker en gemensam prioritering innan remisserna fördelas mellan narkosteam. Narkostandvård bedrivs av nischade team inom allmäntandvården vid Folktandvårdskliniken i Piteå i samarbete med operationsavdelningen vid Piteå Älvdals Sjukhus.

Barn 6 år och yngre och barn med behov av särskilt medicinskt/odontologiskt omhändertagande sövs vid Sunderby sjukhus med tandbehandling av personal från Pedodonti/OFM eller nischade team från allmäntandvården Luleå.

Remissgång

Barn och unga t.o.m. 17 år

Remiss skickas till TKC/Pedodonti remissinstans Pedodonti: **ftvpedle**.

Vuxna fr.o.m. 18 år

Remiss skickas till TKC/OFM remissinstans Orofacial medicin: **ftvofmle**.

Remisser från sjukvården

När remiss kommer från sjukvården till tandklinik i länet med remissorsak tandsanering under narkos kallas patienten in för en första bedömning inom allmäntandvården. Om behandlingen kan utföras på kliniken besvaras remissen. Om behandlande tandläkare anser att detta inte är möjligt skickas ny remiss till OFM eller Pedo enligt rutin.

Remissmallar

Rutiner för barn och unga t.o.m. 17 år

Remisserna för eventuell narkostandvård ska innehålla den information som anges i [remissmallen](#) för Pedodonti.

Dessutom gäller:

- Problemställning/indikation för remiss. Akuta behandlingsbehov eller omfattande vårdbehov ska tydligt framgå i remissen. Vid akutremiss måste alltid telefonkontakt tas med TKC
- Beskrivning av patienten och de behandlingsförsök som är gjorda. Sederingsförsök, preparat och dos. Huruvida viss behandling senare kan göras i vaket tillstånd, tex om rotfyllning kan utföras om tanden är rensad under narkos.
- Speciell hänsyn avseende t.ex. funktionsvariation, tolk och språk, kontaktpersoner, mm.
- Min Hälsa – hälsodeklaration inför narkos: Scannas in i Dental Eye i samband med att remissen skrivs. **OBS – skicka inte remissen innan Min Hälsa är inskannad.**
- Undersökningsresultat, aktuella röntgen om möjligt samt kliniska foton.

En dialog telefonledes med Pedodontiavdelningen kan även utgöra bedömning för indikation gällande narkos i akuta situationer, men då krävs att information enligt ovan finns tillgänglig.

Rutiner för vuxna, fr.o.m. 18 år

Remisserna för eventuell narkostandvård ska innehålla den information som anges i [remissmallen](#) för OFM.

Dessutom gäller:

- Beskrivning av patienten och de behandlingsförsök som är gjorda. Se-deringsförsök, preparat och dos. Handikapp, rullstol, behov av lift, följeslagare, tolk, kontaktperson vid flyktingärenden mm.
- Akuta behandlingsbehov eller omfattande vårdbehov ska tydligt framgå i remissen. Vid akutremiss måste alltid telefonkontakt tas med TKC
- Min Hälsa – hälsodeklaration inför narkos: Scannas in i Dental Eye i samband med att remissen skrivs. **OBS – skicka inte remissen innan Min Hälsa är inskannad.**
- Undersökningsresultat och röntgen, gärna panoramaröntgen och beskrivning av orsak om detta inte är gjort. Huruvida viss behandling kan utföras senare i vaket tillstånd, tex om rotfyllning kan utföras om tanden är rensad under narkos
- Preliminärt terapiförslag med prioriteringar vid stort behandlingsbehov: Av remissen ska framgå att patient/närstående är införstådd med och godkänner terapiplan inklusive extraktioner samt att ytterligare behandling kan tillkomma.
- Preliminärt kostnadsförslag – i förekommande fall även till patient.

För samtliga remisser, barn och vuxna

Patienter/närstående/personal ska vara informerade om att i de fall behandling under narkos bedöms vara indicerad kommer den att utföras i Piteå eller i vissa fall vid Sunderby sjukhus (barn 6 år och yngre och barn med behov av särskilt medicinskt/odontologiskt omhändertagande).

Remittenten ska även informera patienten om att vidare utredning/provtagning kan bli aktuell, t.ex. via remiss till Hälsocentral.

Enligt gällande allmänna remissrutiner ska remiss bedömas inom 5 arbetsdagar. För att kunna starta bedömningen krävs ovanstående uppgifter. Om någon av ovanstående uppgifter saknas returneras remissen med begäran om komplettering. Remittenten kompletterar då remissen med begärda uppgifter enligt rutinen [Returnerad remiss med begäran om komplettering](#).

När teamen som utför narkostandvård på respektive enhet mottagit remissen kan behov av ytterligare kompletteringar uppstå, som t.ex. kompletterande provtagningar. Då kontaktas den klinik som skickat remissen för bedömning om narkos med uppmaning om att själva se till att detta blir utfört. Ansvarig tandläkare på inremitterande klinik ansvarar i förekommande fall för att remiss skickas till aktuell HC för kompletterande provtagning. I remissen ska framgå datum för planerad narkos.

Anpassad arbetsgång under rådande Coronapandemi

Varje enhet som har hand om narkostandvården vid respektive sjukhus kallar för PCR provtagning innan operation enligt rådande intern rutin.

I väntan på behandling

Remittenten ansvarar för:

- Akuta besvär omhändertas om möjligt, i annat fall kontaktas OFM/Pedodonti för eventuell förtur.
- Att indicerad profylax, undersökningar och behandlingar som inte kräver narkos utförs under väntetiden.